

Vergaderjaar 2022–2023

29 684

Waddenzeebeleid

Nr. 247

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 mei 2023

In een motie van het lid De Hoop van eerder dit jaar¹ is het kabinet verzocht haast te maken met het overleg met onder meer de watertaxibedrijven en gemeenten om te kijken naar uitbreiding van de lijst met uitzonderingen en om in dat overleg binnen de wet naar oplossingen te zoeken om nachtelijke watertaxidiensten naar de Waddeneilanden in stand te houden, en de Kamer op de hoogte te stellen van de uitkomsten.

Met deze brief wordt de Kamer, in het verlengde van de eerdere brief naar aanleiding van de motie Van der Plas (Kamerstuk 36 200 XII, nr. 87)² en van de beantwoording van de Kamervragen van het lid De Hoop³, op de hoogte gebracht van de vorderingen in dit dossier.

Uitzonderingen en het overleg daarover met bedrijven en gemeenten

In de reactie op de motie Van der Plas en op de Kamervragen van het lid De Hoop is uitgebreid ingegaan op de regelgeving voor (nachtelijk) vervoer op de Waddenzee: op grond van de bestaande regelgeving geldt als hoofdregel dat er overdag op de Waddenzee binnen de hoofdvaarwegen/veerbootroutes geen snelheidsbeperking geldt, ook niet voor watertaxi's. Voor de watertaxi's geldt op deze routes in de nachtelijke uren wel een snelheidsbeperking (die behoren tot de wettelijke categorie «snelle motorboten»); zij mogen hier 's nachts alleen varen met een snelheid van maximaal 20 km/u.

Uitzonderingen op die regel worden alleen toegestaan wanneer:

- een watertaxi-ondernemer daarvoor een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming heeft verkregen en een aanwijzingsbesluit op grond van het Binnenvaartpolitiereglement is genomen.

¹ Kamerstuk 29 684, nr. 240.

² Kamerstuk 29 684, nr. 235.

³ Aangangsel Handelingen 2022/23, nr. 1300.

- er sprake is van dringende redenen zoals vastgelegd in verkeersbesluit van 26 augustus 1998. Het gaat dan om gevallen waarin sprake is van «reddings-, bergings-, opsporings-, en patrouille-operaties, alsmede de hiermee verband houdende oefeningen».

Zoals aangegeven in bovengenoemde brieven, zijn de uitzonderingsgevallen op zich duidelijk maar is afgesproken om voor de uitvoeringspraktijk daar nog meer handen en voeten aan te geven. Daartoe is contact gezocht met de Veiligheidsregio Fryslân (de trekker van de Coördinatie Regeling Waddenzee, de CRW). De CRW is een netwerk van hulpverleningsorganisaties die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de incident- en rampenbestrijding op de Waddenzee. Ook de Politie Regio NN, de Landelijke Eenheid van de Politie en de Regionale Ambulance Voorziening zijn betrokken.

Uitkomsten overleg

Alle betrokken partijen onderkennen de noodzaak tot het maken van uitzonderingen in geval van incidenten in de Waddenzee of op de Waddeneilanden en onderschrijven onderstaande specificering. Bij het verder uitwerken van wat is toegestaan in geval van incidenten, nood en levensbedreigende situaties, is het uitgangspunt gehanteerd dat er sprake moet zijn van een dringende taak. Aangezien er echter geen uitputtende lijst bestaat van wat onder een dringende taak moet worden verstaan, is in het overleg de volgende concrete invulling gegeven aan dit begrip en daarmee aan de uitzonderingsbepaling uit het verkeersbesluit:

- urgent ziekenvervoer (een levensbedreigende of een gezondheidsverslechterende situatie die directe hulp van de betrokken hulpverleningsdiensten vergt).
- de basisgezondheidszorg op een van de eilanden staat dusdanig onder druk dat uitwijken naar het vasteland noodzakelijk is⁴;
- verstoring van de openbare orde die extra inzet van de politie vraagt;
- reddings- en bergingsoperaties (bv. bij een lekgeslagen schip);
- opsporings- en patrouille operaties (bv. bij strafbare feiten of ernstige verkeersovertredingen);
- oefeningen voor bovenstaande situaties.

Gezamenlijke richtlijn en gedragscode

De nadere duiding van de uitzonderingssituaties, de daarbij geldende randvoorwaarden, en aanvullende afspraken over waar de bemanning in die uitzonderingssituaties aan moet voldoen, zullen worden samengebracht in twee documenten die gezamenlijk worden opgesteld door RWS, de Veiligheidsregio, de Regionale Ambulance Voorziening en watertaxi-ondernemers: een richtlijn en een gedragscode.

De *richtlijn* zal onder andere ingaan op de uitzonderingsgevallen waarin harder dan 20 km/u mag worden gevaren en de daarvoor geldende voorwaarden (vaardigheden en opleiding schipper).

In de *gedragscode* wordt opgenomen hoe uitzonderingen worden aangemeld en waar een schipper op dient te letten bij het snel varen voor wat betreft bescherming van de natuur en borging van de nautische veiligheid. Daarbij valt te denken aan:

⁴ Hierbij moet gedacht worden aan het wegvallen van personeel van een ambulance op een eiland door bijvoorbeeld ziekte. Of het anderszins door verschillende omstandigheden niet beschikbaar zijn van noodzakelijk medisch personeel op een eiland.

- het voornemen tot snel varen tussen zonsondergang en zonsopkomst moet worden gemeld aan de regionale meldkamer/Centrale Meldpost Waddenzee (Brandaris).
- De schipper moet daarbij de proportionaliteit van het snel varen aannemelijk maken.
- De schipper/kapitein mag overige vaarweggebruikers niet in gevaar brengen of onnodig hinderen. Het vaargedrag van de schipper/kapitein dient beheerst te zijn en rekening te houden met collega-schippers.
- Ecologisch gevoelige gebieden moeten zo veel als mogelijk worden vermeden.

Vervolg

De intentie is dat, zodra er overeenstemming is over de inhoud, zowel de richtlijn als de gedragscode door alle betrokken partijen wordt ondertekend. Qua inhoud betreft het hier een aanvulling op geldende wet- en regelgeving waaraan de ondertekenende partijen zich middels hun handtekening committeren. De naleving zal worden gemonitord en indien nodig wordt er actie ondernomen.

De hiervoor beschreven lijn ten aanzien van uitzonderingen en de eerste opzet van de richtlijn en gedragscode worden in de komende maanden verder uitgewerkt en besproken met de watertaxi-ondernemers en betrokken gemeentebesturen. Genoemde partijen zijn hier inmiddels over geïnformeerd en zijn uitgenodigd voor gesprek.

In aanloop naar het Commissiedebat Maritiem van eind 2023 wordt de Kamer opnieuw geïnformeerd over de stand van zaken.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers